

Sak 78/24 Budsjett 2025

NIH har de siste to årene hatt en god utvikling i aktiviteten og resultatoppnåelse, og har siktet mot et budsjett i balanse. Dette ser vi at ikke har vært realistisk og vi har hatt negativt resultat. Basert på aktivitetstall fra langtidsbudsjettet vil resultatet for 2026 være positivt, men avsetningene er fortsatt negative. Det er gjort endringer i budsjettet for 2025 knyttet til kurs og emner NIH får ekstern finansiering for. Emner med ekstern finansiering er trukket ut og håndteres som BOA. Emner hvor det er studentbetaling, eller hvor kostnadsdekning skjer gjennom bevilgning for studiepoeng, er fortsatt en del av rammefinansieringen. Som i 2024, vil overføring av midler til/fra neste år synliggjøres i budsjettet, ved at enhetenes avsetninger vises som inntekt. Videre er samspillet mellom rammefinansiering og eksternt finansiert virksomhet tatt med i budsjettet for 2025.

Budsjettet for 2025 er basert på den nye finansieringsmodellen for UH-sektoren. Som hovedregel skal innføring av ny finansieringsmodell være budsjettneutral mellom institusjonene, og utgangspunktet for rammebevilgningen for 2025 er tildelingen i 2024 på kr 271,5 mill. I tillegg kommer beregnede aktivitetsendringer for tre åpne indikatorer:

- fullførte doktorgrader
- studiepoengproduksjon
- fullføringsindikatoren med nye satser

Dette innebærer at det kun er endringer som blir beregnet med nye satser.

NIH får en bevilgning i 2025 på kr 303,8 mill., hvorav kr 6,5 mill. er øremerkede midler for økt aktivitet på nettkursene, og kr 4 mill. er øremerket finansiering av 5. året for lektorutdanningen. Med utgangspunkt i denne tildelingen, og budsjetterte inntekter og kostnader, foreslås det et budsjett med et negativt resultat på kr 5,2 mill.

Tabell 1: prognosen for 2024 og hovedposter i 2025 budsjettforslaget

	Prognose 2024	Budsjett 2025
Avsetninger fra året før	- 15 323 133	- 17 007 543
IB	979 609	5 266 603
Bevilgning	271 573 000	303 870 865
Overføring fra BOA	31 654 555	36 408 090
Andre inntekter	28 354 246	27 923 165
Sum inntekter	348 240 362	386 668 723
Investeringer	3 292 339	7 500 000
Lønnskostnader	206 788 522	227 256 580
Refusjoner sykepenger/fødselspermisjon	- 4 921 463	- 4 271 744
Driftskostnader	41 256 199	44 170 354
Reisekostnader	7 522 938	11 687 243
Husleie/BAD/strøm	59 914 052	66 291 206
Overføringer til BOA	20 393 231	26 060 709
Sum kostnader	349 924 771	391 894 348
Resultat	- 1 684 409	- 5 225 625
UB	- 17 007 543	- 22 233 168

Forslag til vedtak:

Styret vedtar fremlagt 2025-budsjett for NIH og de forutsetningene som ligger til grunn for rammefordelingen, iht. til tabell 1.

Vedlegg:

1. Budsjett 2025
2. Tildeling driftsmidler til instituttene

Vedlegg 1

Budsjett 2025

Bakgrunn

Hensikten med denne saken er å vedta 2025-budsjettet for NIH basert på forventede inntekter (rammetildeling, utleie, kurs, svømmeskolen og samspillet med ekstern finansiert virksomhet) og kostnader for å gjennomføre planlagte aktiviteter (investeringer, driftskostnader, reiser og infrastrukturkostnader).

NIH får en bevilgning i 2025 på kr. 303,8 mill., hvorav kr. 6,5 mill. er øremerkede midler for økt aktivitet på nettkursene og kr. 4 mill. er øremerket finansiering av 5.året for lektorutdanningen. Med utgangspunkt i denne tildelingen, og budsjetterte inntekter og kostnader, foreslås det et budsjett med et negativt resultat på - kr. 5,2 mill.

Tabell 1: prognosen for 2024 og hovedposter i 2025 budsjettforslaget

	Prognose 2024	Budsjett 2025
Avsetninger fra året før	- 15 323 133	- 17 007 543
IB	979 609	5 266 603
Bevilgning	271 573 000	303 870 865
Overføring fra BOA	31 654 555	36 408 090
Andre inntekter	28 354 246	27 923 165
Sum inntekter	348 240 362	386 668 723
Investeringer	3 292 339	7 500 000
Lønnskostnader	206 788 522	227 256 580
Refusjoner sykepenges/fødselspermisje	- 4 921 463	- 4 271 744
Driftskostnader	41 256 199	44 170 354
Reisekostnader	7 522 938	11 687 243
Husleie/BAD/strøm	59 914 052	66 291 206
Overføringer til BOA	20 393 231	26 060 709
Sum kostnader	349 924 771	391 894 348
Resultat	- 1 684 409	- 5 225 625
UB	- 17 007 543	- 22 233 168

Innledning

NIH har de siste to årene hatt en god utvikling i aktiviteten og resultatoppnåelse, og har siktet mot et budsjett i balanse. Dette ser vi at ikke har vært realistisk og vi har hatt negativt resultat. Basert på aktivitetstall fra langtidsbudsjettet vil resultatet for 2026 være positiv, men avsetningene er fortsatt negative. Det er gjort endringer i budsjettet for 2025 knyttet til kurs og emner NIH får ekstern finansiering for. Emner med ekstern finansiering er trukket ut og håndteres som BOA. Emner hvor det er student betaling, eller hvor kostnadsdekning skjer gjennom bevilgning for studiepoeng, er fortsatt en del av rammefinansieringen. Som i 2024, vil overføring av midler til/fra neste år synliggjøres i budsjettet, ved at enhetenes avsetninger vises som inntekt. Videre er samspillet mellom rammefinansiering og eksternt finansiert virksomhet tatt med i budsjettet for 2025.

1. Økonomistyring

Overføringer av midler til 2025

Innstramming av praksis med overføring av midler fra år til år er implementert for overføringer til 2025. Overføringene ved institutter innbefatter samlede midler som vitenskapelig ansatte bruker til planlagte forskertermin og avsatte midler til to stipendiatstillinger. Videre overfører instituttene midler til planlagt investering iht. investeringsplan. Overføringer til neste år skal synliggjøres i budsjettet som inngående balanse (IB).

Resultatstyring

Rammebevilgning fordeles per institutt slik at alle enheter følger opp både inntekter og kostnader og kan styre etter resultat. Deler av bevilgningen er øremerket til tiltak/handlingsrom.

Synliggjøring av samspillet med ekstern finansiert virksomhet (BOA)

For eksterntfinansierte bidrag- og oppdragsprosjekter (BOA) er samspillet mellom rammefinansiering og ekstern finansiering synliggjort. Direkte kostnader og tildelinger for BOA forskningsprosjekt er tatt ut fra budsjettet for den rammefinansierte virksomheten. Ekstern finansierte prosjekt som ligger under studieavdelingen er tatt ut i 2025 budsjettet.

Overføringer fra BOA innbefatter rammer som er budsjettet i forskningsprosjekter i form av TDI sats fra prosjektet for dekning av indirekte kostnader og eventuelle frikjøp av NIHs fast ansatte. Overføring til BOA er midler som instituttene velger å bidra med til forskningsprosjekter (egenfinansiering). Netto bidrag fra BOA prosjekter, til instituttets øvrige virksomhet, gir økt økonomiske handlingsrom.¹

¹ Instituttene fikk fra og med 2022 beholde all overhead fra eksternt finansierte forskningsprosjekter (BOA), for å styrke deres handlingsrom og evne til inntjening utover ordinær bevilgning.

Handlingsrommet for 2025 er estimert og fremgår av postene «Overføringer fra BOA» og «Overføringer til BOA».

2. Bevilgningen fra KD

Budsjettet for 2025 er basert på den nye finansieringsmodellen for UH sektoren. Som hovedregel skal innføring av ny finansieringsmodell være budsjettneutrytral mellom institusjonene og utgangspunktet for rammebevilgningen for 2025 er tildelingen i 2024 på kr. 271,5 mill. I tillegg kommer beregnede aktivitetsendringer for tre åpne indikatorer:

- fullførte doktorgrader,
- studiepoengproduksjon og
- fullføringsindikatoren med nye satser.

Dette innebærer at det kun er endringer som blir beregnet med nye satser.

Aktivitetene ved NIH gir en positiv aktivitetsbasert inntekt på kr. 9,3 mill. som i hovedsak skyldes økt studiepoengproduksjon. Denne utviklingen har vært stabil siden 2018. Det er større variasjon knyttet til antall fullførte doktorgrader fra år til år.

Tabell 2. Utvikling av aktivitetsbasert inntekt for perioden 2018-2025 i hele 1.000 (produksjon 2016-2023)

Produksjons år	Bevilgnings år	Studie poeng	Kandidater /Normert tid	Doktor grader	Sum endring åpen ramme	Publisering s poeng	Midler fra EU	Inntekter fra NFR	BOA inntekter	Totalt endring
2016	2018	- 1 905	- 1 144	- 942	- 3 856	- 1 407	- 1 707	- 27	866	- 6 131
2017	2019	- 830	277	853	125	638	2 525	41	83	3 412
2018	2020	1 608	- 540	1 922	2 729	- 875	- 1 482	215	- 736	- 149
2019	2021	1 544	379	- 2 479	- 468	407	- 1 118	447	- 364	- 1 096
2020	2022	- 563	- 127	254	- 1 306	- 346	1 121	- 288	- 305	- 1 124
2021	2023	4 800	2 006	- 262	6 736	- 641	- 2 270	- 114	671	4 382
2022	2024	- 80	- 2 012	- 1 397	- 2 051	- 115	1 472	119	- 356	- 931
2023	2025	9 044	292	-	9 336	-	-	-	-	9 336

Tabell 3 viser utviklingen av rammetildelingen fra KD i perioden 2018-2025, inkludert overgangen til Statsbygg i 2022 og tildelingene som kompensasjon for husleie og vedlikehold.

Tabell 3. Utvikling av rammetildeling fra KD i hele 1.000

År	Saldert budsjett året før	Andre endringer	Pris justering	Studieplasser 2016-2023	Rekrutterings stillinger	Grønn forskning	Ramme økning kap. 3.3.3.	Utfasing rekrutterings stillinger	Resultat basert uttelling	Inndekning satsninger	studieplasser 2020-2024	Budsjett
2018	262 759	- 62 800	5 372			-	-	-	- 6 131	-	799	198 986
2019	199 160		5 747	-	-		-	-	3 412		932	208 252
2020	208 252		6 594		-	-	-	-	- 149			213 653
2021	213 653		6 803	1 863	1 352	-	-	-	- 1 096	-	-	221 280
2022	221 280		5 725	-	-	228	-	-	- 1 124	- 419	20 000	237 771
2023	237 771		7 133	- 985	-	-	-	-	4 382	- 1 329	10 000	256 238
2024	256 241		16 577	- 1 049	-	-	1 195	- 509	- 931	- 2 050	2 098	271 572
2025	271 572	10 811	10 514		-			- 1 055	9 336	- 591	3 245	303 832

Rammebevilgning for 2025

Rammebevilgningen for 2025 (basert på foreløpig statsbudsjett for 2025) inneholder en varig økning på kr 10 mill. Videre øker rammene med kr 4 mill. for opptrapping av lektorutdanningen og kr. 9,3 mill. grunnet økning i aktivitetsbaserte resultater. NIHs samlede rammer øker fra **kr. 271,6 i 2024** til **kr 303,8 mill. i 2025**.

Det ligger et fratrekk på kr 1 mill. i rammene for avvikling av pandemi tiltakene. Videre er NIH trukket for kr 19 000,- for et nytt tiltak foreslått innført i statsbudsjettet 2025, for å kompensere for kostnadene ifm. gjentak av allerede bestått eksamen.

Rammebevilgningen for 2025 er basert på en generell indeksjustering på 3,8%. Den delen av bevilgningen som er til fordeling i organisasjonen, dvs. bevilgning fratrasket a) husleien og b) midler øremerket til ny aktivitet (5-årig lærerutdanning, utviklingsmidler overført fra HK dir. og vekst i nettstudier finansiert av resultatbevilgning), utgjør **224 mill. kr.** Til sammenligning, satt høgskolen i 2024 igjen med kr 217 mill. etter fratrekk for husleie og nettstudier, dvs. at disponibelt budsjett har økt med kr. 7 mill.

Ekstern finansiering og samspillet med rammetildeling

For BOA-inntektene settes det et aktivitetsmål på **kr. 36,4 mill.** og tilbakeførte midler til **kr. 26 mill.** Dvs. med nettoresultat av samspillet mellom rammefinansiering og ekstern finansiering på **kr. 10 mill.** Dette utgjør kr. 2 mill. i økning i 2025 sammenliknet med 2024.

Andre inntekter

For salgs- og leieinntekter/andre inntekter budsjetteres det med at inntekter fra utleievirksomheten øker med kr 1,2 mill., sammenlignet med fjoråret. I tillegg er kursinntekter og kostnader fra Svømmeskolen med i budsjettet. Det er forventet et overskudd på kr 0,8 mill. fra aktivitetene i svømmeskolen. Overskudd fra Svømmeskolen er dedikert re-investeringer i laboratoriet (IFP) for å sikre drift for både undervisning og forskning.

Lønnsbudsjett

Grunnbemanningen øker med tre stillinger knyttet til opptrapping av lektorutdanningen, og dette finansieres med øremerket rammer i bevilgningen for 2025. Økningen i lønnsbudsjettet utover dette skyldes forventet lønnsvekst for 2025 (3,5%), etterbetaling av lønnsoppgjør for 2024, midlertidig ansettelse ifm. nettkursene, rektors handlingsrom, dobbelfinansiering av instituttlederstillinger og overførte midler for tilsetting av to stipendiater ved to av instituttene.

Drifts, - og reisekostnader

Budsjetterte drifts, - og reisekostnader øker noe sammenlignet med inneværende år. I budsjettet for 2025 er instituttens driftsbudsjetter økt til **kr. 10,3 mill.**

Husleie og vedlikeholds kostnadene er beregnet ut ifra 2024 kostnader, indeksregulert med 4%.

3. Instituttens fastlønn og driftsmidler

Instituttene får tildelt lønnsbudsjett som dekker fastlønnskostnadene. Fra om med 2025 vil instituttene få tildelt lønnsrammer i.h.t hva de har av fastansatte ressurser og rammefinansierte stipendiatstillinger. Dette gir grunnlag for et nullpunktbudsjett for lønn fremover. Utviklingen av lønnskostnadene følges tett fremover og kan bli justert ved avvik grunnet stillingsopprykk.

Instituttene får fordelt driftsmidler til daglig aktivitet og for 2025 utgjør dette til sammen kr. 10,3 mill. (se vedlegg 1). Instituttene tildeles driftsmidler **direkte** basert på resultater av publikasjonspoeng og studiepoeng i 2023. I tillegg tildeles instituttene driftsmidler direkte for **særskilte forhold/kostnader**:

- o Indeksjusterte driftskostnader for laboratorier (IFP, IIM, IIS)
- o Lønnsjustert kostnad for øvingslærere lærerutdanning (ILF)
- o Rammer for nettkurs hvor beregningen er basert på studiepoeng (IIS/ILF)

Det er ingen endring i praksis med at instituttene fom 2022 har fått beholde alle overheadinntekter fra eksternt finansierte forskningsprosjekter (BOA) og Svømmeskolen (IFP).

I budsjett for 2025 foreslås det en økning av midler til fordeling etter resultater til kr 10,3 mill. Tildeling direkte til instituttene for særlige forhold er lønns- og indeksjustert i 2025. Kriterier og uttelling av fordeling av driftsmidler til instituttene framgår av vedlegg 1.

4. Inntrekk av 12 stipendiatstillinger

Proessen

Det er viktig at inntrekket av stillingene er både forutsigbart og skaper minst mulig støy for instituttene, og dette tas hensyn til ved at stillingene trekkes inn etterhvert som stipendiatene disputerer. Økonomiavdelingen har gjennomført møter med instituttene i flere runder for å kvalitetssikre når stipendiatene var ferdige, og når rammen kunne trekkes fra instituttens lønnsrammer.

Diskusjonene har vært fokusert på hvor mange stillinger hvert institutt kan avgi og om stipendiatene vil disputere slik det anslås fra instituttene. Instituttene har vært opptatt av undervisningstidene og reduksjon av undervisningskapasiteten da de fleste stipendiater er ansatt i fire år med ett års undervisningstid. Av hensyn til behov for undervisningskapasitet vedtok styreleder en annen fordeling enn den matematiske basert på antall årsverk og lønnsrammer. Tabell 2. viser styreleders beslutning om hvor mange ph.d. stillinger hvert institutt skulle avgi og instituttenes informasjon om når stillingene kunne trekkes inn.

Tabell 4 viser inntrekk av stipendiatstillinger per institutt

Antall stipendiater per enhet	2024 inkl senter/Post doc	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Inkl senter/Post doc		Avgir	Stillinger
ILF	6	6	5	4	4	3,67	3,67	3,67		ILF	2,33
IIM	7	6	5	5	4	3,67	3,67	4,67		IIM	2,33
IFP	7	6	5	4	4	3,67	3,67	4,67		IFP	2,33
IIS	13	12	10	8	8	8	8	8,00		IIS	5,00
	33	30	25	21	20	19	19	21			12

Instituttledere har bidratt med navneliste og forventet disputeringstidspunkt, som grunnlag for at økonomiavdelingens beregninger for lønnsrammene per år. Beregningen av inntrekkene viser at NIH kan spare inn **kr. 9,3 mill.** over tre år, hvorav 4,6 mill. i 2025, kr. 3,2 mill. i 2026 og kr. 1,5 mill. i 2027 for totalt 12 ph.d. stillinger.

5. Risikovurdering av 2025 budsjettet

- Det er usikkerhet hvordan kostnadene for avtalen med leverandør av basis IT tjenester vil koste ift. hva vi klarer å spare gjennom at de overtar noen funksjoner. Det er heller ikke helt klart om investeringene vil være på samme nivå eller om dette blir regulert gjennom avtalen. Vi vil trolig ikke ha resultatene av forhandlingene før utgangen av 2024.
- Indeksregulering på husleie har vi justert til 4%, men vi har ennå ikke mottatt endelig beregning
- Det er avsatt kr 14 mill. til strømkostnader, men dette vil være avhengig av faktorer vi ikke har kontroll på. Men dersom det blir et ekstraordinært år, mener vi at differansen fra 14 mill. til evt. 15-16 skal være overkommelig
- BOA inntektene er usikre og baserer seg på nivået i 2024 og tilbakemeldingene fra institutt.
- Statsbudsjettet vedtas i desember, rammene vil være klare første da

Vedlegg 2

Tildeling driftsmidler institutter

Kategori	IFP	IIM	IIS	ILF	Alle institutter	
SP produksjon (60 sp enheter)	210	165	372	238	985	
Publiseringspoeng til NIH	51	87	46	32	217	
Avlagte doktorgrader	-	-	-	-	-	
	IFP	IIM	IIS	ILF	Alle institutter	Fordeling
Studiepoeng	616 862	483 866	1 090 929	698 514	2 890 172	50 %
Publiseringspoeng	677 993	1 165 245	615 168	431 765	2 890 172	50 %
Sum av de to variablene	1 294 855	1 649 112	1 706 098	1 130 279	5 780 343	100 %
Tildeling budsjettmodellen 2025	1 294 855	1 649 112	1 706 098	1 130 279	5 780 343	
Tildeling budsjettmodellen 2024	2 294 463	2 866 208	2 481 122	2 106 176	9 747 968	59,30 %
Totalt i særskilte forhold	1 941 379	185 616	366 915	2 046 140	4 540 049	
Totalt driftsrammer	3 236 233	1 834 728	2 073 013	3 176 419	10 320 392	

Særskilte forhold	IFP	IIM	IIS	ILF	Alle
Drift lab (estimert andel faste kostnader)	1 941 379	185 616	366 915	-	2 493 909
Øvingslærer	-	-	-	2 046 140	2 046 140
Totalt i særskilte forhold	1 941 379	185 616	366 915	2 046 140	4 540 049